



ת"פ 31668/11/10 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י נגד מאיר ביאלה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 31668-11-10 מדינת ישראל נ' ביאלה

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון
מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י

המאשימה

נגד

מאיר ביאלה על-ידי עו"ד גדעון נחום

הנאשמים

הכרעת דין

רקע - ועמדות הצדדים בשאלת הרשעתו של הנאשם

1. הליך זה החל בפני מותב אחר ובשלהי 2014 הועבר לטיפול. ביום 24.12.14 הציגו הצדדים הסדר טיעון לפיו הודה הנאשם בעובדותיו של כתב אישום (מתוקן בשנית). הוחלט לדחות את ההכרעה האם להרשיעו לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן. לאחר שהתסקיר התקבל נשמעו, ביום 14.7.15, טיעוני הצדדים.
2. לפי העובדות בהן הודה הנאשם, ביום 5.1.10 ניסה להסיע ברכבו שלושה שוהים בלתי חוקיים לתוך ישראל. הנאשם הגיע עם רכבו אל סמוך למחסום נעלין וקיבל מידי אדם שפרטיו אינם ידועים שלושה תושבי הרשות הפלסטינית, שהוכנסו בידי הנאשם אל רכבו כשהם לבושים לבוש של יהודים חרדים ויושבים במושב האחורי. הנוסעים ביקשו מהנאשם להסיעם לאזור צומת גהה, והנאשם הגיע ברכבו אל המחסום, המפריד בין שטחי הגדה לבין מדינת ישראל.
- בגין מעשים אלה, ייחסה המאשימה לנאשם עבירה של ניסיון הסעה שלא כדין, לפי סעיפים 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 וסעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
3. ההגנה עותרת להימנע מהרשעת הנאשם. טענתה המרכזית היא כי לנאשם בת הסובלת מפגם בלב ונאלצה לעבור ניתוחים בארצות הברית. נטען כי הנאשם הורשה ללוותה לניתוחים אלה, לפי אשרת כניסה ("ויזה") "רפואית" שקיבל משלטונות ארצות הברית. עוד נטען כי הרשעת הנאשם בעבירה תביא לביטול האשרה כך שלא יתאפשר לו ללוות את בתו לניתוחים בארצות הברית. בכך, לפי הטענה, תהא פגיעה לא מידתית בנאשם ובמשפחתו.
4. המאשימה מנגד, סבורה שיש להרשיע את הנאשם. לשיטתה לא מדובר במקרה ההולם את הקריטריונים להימנעות מהרשעה, וזאת נוכח חומרת המעשה כמו גם האינטרס הציבורי שבאכיפה כנגד מסיעי שוהים בלתי חוקיים, לצד עברו הפלילי של הנאשם.



הכרעה

5. מצבה הרפואי של בתו של הנאשם ומאמצי המשפחה לרבות הנאשם לסייע לה הם מצערים, מרשימים ונוגעים ללב. אדון בהם ביתר פירוט בהמשך, בשלב גזירת הדין. אלא, שהימנעות מהרשעה אינה דרך נוספת להקל בעונש. הכלל הוא כי יש להרשיע אדם שנמצא כי ביצע עבירה, בעוד שהימנעות מהרשעה אפשרית "רקבנסיבותיוצאותדופן, בהנאיניחססבירביןהנזקהצפוימההרשעהבדיןלביןחומרתהשלהעבירה". הדגש הינו, אפוא, על השאלה האם יש בהרשעה כשלעצמה להסב נזק בלתי סביר לנאשם. המבחן המקובל דורש הצטברותם של שני גורמים, שעיקרם בפגיעה חמורה שתסב ההרשעה לנאשם ובסוג העבירה ונסיבות ביצועה המאפשרים, בנסיבות העניין, לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. זאת, תוך איזון בין נסיבות העברין ובין האינטרס הציבורי שבמיצוי ההליך. ראו דנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל נ' חברת נמלי ישראל** פס' 15 לפסק דינו של הנשיא גרוניס (2.4.15); רע"פ 8487/11 **חברת נמלי ישראל נ' מדינת ישראל** (23.10.12); ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.97); רע"פ 1949/15 **תקדורי נ' מדינת ישראל** (2.4.15).

6. במקרה דנן לא בוסס כי תנאים אלה, או איזה מהם, מתקיימים. ראשית, לא בוסס כי ההרשעה תסב לנאשם את הנזק הנטען בידי ההגנה, שבביטול אשרת כניסה לארצות הברית כך שימנע ממנו ללוות את בתו לניתוחים באותה מדינה.

7. טענתה של ההגנה היא כי בהתאם לדיני ההגירה בארצות הברית תבוטל ויזה שניתנה לאדם, אם הורשע בעבירה שניה וזאת ללא קשר לסוג העבירה. לנאשם הרשעה בעבירה של מתן שוחד משנת 2007 ועל כן, כך נטען, הרשעתו בהליך זה תביא לביטול הויזה.

במאמץ לבסס את הטענה הציגה ההגנה לעיוני, בישיבת הטיעון לעונש, את סעיף החוק האמריקאי הבא:

(U.S. Code §1182 (a)(2)(B 8

Any alien convicted of 2 or more offenses (other than purely political offenses), regardless of whether the conviction was in a single trial or whether the offenses arose from a single scheme of misconduct and regardless of whether the offenses involved moral turpitude, for which the aggregate sentences to confinement were 5 years or more is inadmissible

ביום 2.8.15 הוסיפה ההגנה והגישה חוות דעת של עורכת הדין מישל קובן וולגל, מומחית למשפט האמריקאי, בה הוצגו הסעיף האמור וכן מסקנתה של עורכת הדין, לפיה:

Simply stated if an individual in fact has 2 or more criminal convictions and could be sentenced" to a period of incarceration of 5 years or more this individual automatically becomes inadmissible to the United States. The type of individual conviction is not relevant, nor is the issue or moral turpitude. The conviction in and of themselves render the person inadmissible to the Unites "states



8. עיון בחוות הדעת העלה קושי. זאת, בהעדר התייחסות בה לשאלה הקונקרטית. היינו, האם האשרה שניתנה כנטען לנאשם מטעמים רפואיים עלולה להתבטל אם יורשע בהליך זה. הקושי התחדד לאחר שהתחוויר כי סעיף החוק שהוצג בפני הינו סעיף משנה של סעיף חוק אמריקאי אשר עוסק במקרים שונים בהם אדם לא יהא זכאי לויזה לארצות הברית או להיכנס אליה. לצד סעיף המשנה שהוצג בידי ההגנה קיימות חלופות נוספות, ובהן סעיף משנה לפיו:

(U.S. Code §1182 (a)(2)(A)(i)(I 8

i) In general except as provided in clause (ii), any alien convicted of, or who admits having) :committed, or who admits committing acts which constitute the essential elements of

I) a crime involving moral turpitude (other than a purely political offense) or an attempt or) .conspiracy to commit such a crime [...] is inadmissible

לנאשם, כאמור, הרשעה קודמת בעבירת שוחד, שעל פני הדברים היא עבירה של "Moral Turpitude". לכן, ללא קשר להרשעה (או העדרה) בהליך שלפניי, וללא קשר לתת-הסעיף בו התמקדה ההגנה, עולה אפשרות מסתברת לפיה הנאשם נכלל בקטגוריה אליה מתייחס סעיף המשנה הנוסף, של מי שאינם זכאים להיכנס לארצות הברית בשל הרשעה בעבירה המעלה "Moral Turpitude". וראו ההתייחסות להרשעת הנאשם בעבירת השוחד בתסקיר שירות המבחן, בפסקה האחרונה לעמוד השלישי.

בהחלטה מיום 3.8.15 קבעתי דיון בנוכחותה של עו"ד קובן וולגל וזאת כדי לאפשר לה להשלים את החסר ולהתייחס לסימני השאלה האמורים, וכן לאפשר לצדדים להציג לה שאלות אם רצונם בכך. עוד הוריתי על הצגת אשרת הכניסה אותה קיבל הנאשם לטענתו, לעיוני. אלא, שבהודעה מיום 5.8.15 ביקשה ההגנה כי אכריע על סמך החומר שלפני "ללא חוות דעתה של עו"ד מישל קובן וולגל" וכי אבטל את הדיון האמור. כך נעשה.

9. מהלך זה מדבר בעד עצמו. אין בידי ההגנה להראות, כי האשרה שניתנה כנטען לנאשם תבוטל אם יורשע בהליך זה. היסמכותה של ההגנה על סעיף המשנה אליו הפנתה אינה מסייעת להוכחת המבוקש, וזאת בהעדר התמודדות עם האפשרות המסתברת לפיה הנאשם נכלל ממילא בסעיף הכולל הנדון, בין אם יורשע בהליך הנוכחי ובין אם לאו. הנטל הינו על ההגנה, ומשזו לא הרימה אותו לא ניתן לקבל את הטענות לביטול אפשרי של אשרת הכניסה כבסיס להימנעות מהרשעתו של הנאשם. אף האשרה עצמה לא הוצגה.

10. בסוף הדיון בנקודה זו אעיר, כי מוטב היה להימנע מהצגה של סעיף החוק האמריקאי לעיוני בצורה הכוללת רק סעיף משנה אחד מתוך מכלול הסדרים שבסעיף האמור. כך במהלך הדיון מיום 14.7.15 במהלכו הוגש המקטע האמור לעיוני (ענ/2) וכן בחוות הדעת של עו"ד קובן וולגל. זאת, נוכח הרלבנטיות של סעיף משנה אחר מאותו סעיף חוק.

11. ההגנה הוסיפה והגישה מסמכים אודות אפשרות העסקת הנאשם במסגרת משרד החינוך (ענ/3 וענ/4). זאת בקשר לטענה שהעלה הנאשם בדברו לעונש, ושלא הועלתה בטיעוני בא כוחו, לפיה רישיון ההוראה שלו הופסק "בגלל שהם רוצים לדעת אם יהיה לי הרשעות או לא, הם אמרו מעל הרשעה אחת הם ישללו



לי את הרישיון ובינתיים אני מושעה". עיינתי במסמכים, ואיני מוצא בהם הוכחה לכך שהרשעה בהליך הנוכחי תגרע מאפשרויות העסקתו של הנאשם, או לתרחיש לו טען הנאשם. זאת בשים לב להרשעתו הקודמת בעבירת שוחד ולתוכן המסמך ענ/4 בו, בינואר 2014, דרש ממנו משרד החינוך פרטים אודות הרשעה זו כדי לדון בהמשך העסקתו. לא הוצגה לעיוני החלטת המשרד או הוכחה לכך שהמשרד החליט לקבל את הנאשם למשרת הוראה למרות הרשעתו ולחלופין השעה אותו או הודיע שישלול את רישיונו אם יורשע בהליך הנוכחי. עוד אפנה לדיווח בתסקיר שירות המבחן, בעמוד הרביעי, לפיו הנאשם הציג בפני שירות המבחן מסמכים לפיהם די בעבירה בה הורשע בעבר כדי להפסיק העסקתו כמורה. על רקע כל אלה, ונוכח ההתרשמות שתפורט בגזר הדין ממידה של מניפולטיביות בהתנהלות הנאשם, איני סבור כי די בטענתו האמורה כדי לבסס פגיעה בו אם יורשע. זאת ועוד, אף אם היה בידי ההגנה להוכיח את המבוקש במישור זה, איני סבור כי מדובר בנזק לנאשם אשר חורג מגדר הסביר בשים לב לסוג העבירה שביצע ונסיבות ביצועה, ולאינטרס החברתי עליו מופקד משרד החינוך לוודא את כשירותם, לרבות המוסרית, של מי שמופקדים על חינוך תלמידים.

12. בהעדר הוכחה לנזק בלתי מידתי שיגרם לנאשם כתוצאה מן ההרשעה, הרי שלא ניתן להימנע מהרשעתו.

13. למעלה מן הצורך אציין, בקצרה, כי גם הרכיב השני של מבחן ההימנעות מהרשעה איננו מתקיים. בגזר הדין אתייחס ביתר הרחבה לנסיבות ביצוע העבירה. בשלב זה אציין רק כי הנאשם חטא לא רק בהסעת שוהים בלתי חוקיים, על חומרתה של עבירה זו ופגיעתה באינטרס הציבורי, אלא עשה זאת בנסיבות חמורות במיוחד שכוללות מהלך של הסוואת הנוסעים כחרדים כדי למנוע את גילויים, וניסיון להסיעם מן השטחים לתוך ישראל, על הסיכון הגלום בכך. הימנעות מהרשעת הנאשם בגין עבירה שבוצעה בדרך זו תחטא יתר על המידה לערכים המוגנים שבבסיס העבירה, ואשר יוצגו בהמשך.

14. אציין כי גם שירות המבחן, בתסקירו אשר יתואר בהמשך, לא הציג המלצה להימנע מהרשעה. זאת הגם שציין כי אם הייתה מונחת בפניו הוכחה לנזק שיגרם לנאשם, היה שוקל זאת. אין בנמצא הוכחה כאמור, מה עוד ששירות המבחן התרשם מסיכון הנשקף מן הנאשם וכי הנאשם עלול לפרש הימנעות מהרשעה כמסר מקל. על רקע כל אלה וכפי שנומק לעיל, אין מדובר במקרה בו ראוי לחרוג מן הכלל ולהימנע מהרשעת הנאשם.

15. אני מרשיע את הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ג' תשרי תשע"ו, 16 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.

גזר דין

עמדות הצדדים

1. פרטי העבירה בה הורשע הנאשם הובאו לעיל, בהכרעת הדין. על בסיסם ותוך הדגשת חומרת המעשים ופגיעתם בערכים המוגנים, עותרת התביעה לגזור לנאשם שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס,



פסילת רישיון נהיגה, מאסר ופסילה על תנאי וחתימה על התחייבות. צוין כי העבירה לא הושלמה לא בשל החלטה של הנאשם אלא משום שהמשטרה עצרה אותו. הוצג עברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה בעבירת שוחד משנת 2007 וריצוי מאסר קודם בעבודות שירות, תוך הפניה לחוות דעתו הנוכחית של הממונה על עבודות השירות, בה דווח כי ריצוי העונש לקה בחסר. עוד נטען כי נסיבות העבירה שם נגעו לשוחד שנתן הנאשם לאיש משטרה כדי שזה יסגור תיק שנפתח נגדו בעבירה דומה של הסעת שוהה בלתי חוקי. ההגנה לא הכחישה זאת. הוצג גם עברו התעבורתי של הנאשם (עת/1). אציין כבר עתה כי מצאתי שלא להתחשב בהרשעות התעבורה. לשיטתי הרלבנטיות שלהן לגזירת הדין בגין העבירה הנוכחית הינה רחוקה.

2. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בעונש של שירות לתועלת הציבור. הוא הדגיש את נסיבותיו האישיות של מרשו. בכלל זה הוצג מצבה הרפואי של בתו בת הארבע של הנאשם הסובלת, מאז לידתה, ממום לבבי בשלו נדרשה לטיפולים מורכבים וסדרת ניתוחים בארץ ובחו"ל (ענ/1 ומסמך רפואי שצורף להודעת ההגנה מיום 2.8.15), וכן אירוע מוחי שעברה רעייתו. הנאשם הינו מפרנס עיקרי למשפחתו ובה שבע בנות, לא מקבל סיוע מאשתו, רואה במצבה של בתו "עונש משמיים" בגין העבירות שביצע ונושא לבדו בעול הטיפול המורכב בבתו. הוצג דו"ח סוציאלי של מחלקת הרווחה בעיריית מודיעין עילית המתאר את קשיי המשפחה, לרבות קושי כלכלי ניכר (צורף להודעת ההגנה מיום 2.8.15). אשר לעבירה הודגש חלוף הזמן ונטען כי הנאשם עבר אותה מתוך מצוקה כלכלית "פיתוי לכסף קל". נטען שאין לנקוט בענישה של קנס או עבודות שירות בשל הפגיעה ביכולתו של הנאשם לפרנס.

3. הנאשם נשא דברים, בהם התייחס בפירוט לקשיי הטיפול בבתו ולמצבה של רעייתו, תוך תיאור מצוקת המשפחה לרבות מצבן של בנותיו ומצוקתו האישית הכוללת נטילת כדורים לטיפול בדיכאון (להודעת ההגנה מיום 2.8.15 צורף מכתב רופא כללי המספר על דיכאון ממנו סובל הנאשם). עוד הדגיש את מאמציו לגייס כספים לצורך הניתוחים להם נדרשת בתו בחו"ל, בדרכים שונות. הוא תיאר כי הוא עובד בשלוש עבודות. בנוסף טען כי רישיון הנהיגה שלו חשוב לטיפול בבתו, שכן בשל רגישותה הבריאותית היא אינה יכולה לנסוע בתחבורה ציבורית. הנאשם הביע חרטה על המעשים והצהיר שלא ישוב עליהם.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן סקר את נסיבותיו האישיות של הנאשם שהינו בן 40, נשוי ואב לשבע, ועובד כסייע אישי בבית ספר. שירות המבחן חזר ותאר את מצבה הרפואי המורכב של בתו של הנאשם, מצבה של רעייתו והמצוקה הכלכלית ממנה סובלת משפחתו. אודות הרשעתו בשוחד סיפר הנאשם לשירות המבחן כי שילם כסף לעובד משטרה כדי שזה יסגור תיק חקירה שנפתח נגדו בחשד להסעת תושב זר, בדומה לתיאור המעשה בידי ב"כ המאשימה כנזכר לעיל. אודות העבירה הנוכחית טען שבוצעה על רקע קושי כלכלי ותמורת תשלום.

שירות המבחן התרשם מעמדה מצמצמת של הנאשם וממידה של מניפולטיביות בהתנהלותו. כך, ראשית, בחוסר הכרה בבעייתיות שבהרשעתו הקודמת בעבירת שוחד. כך גם בנוגע להתייחסותו לעבירה הנדונה בהליך זה, לגביה ניסה לגרוע מאחריותו ולטעון שהופעל בידי אחרים והציג חוסר הפנמה של חומרת המעשים תוך התמקדות בקשייו שלו. על רקע התרשמות ממאפייני אישיותו של הנאשם כבעל נטייה להתנהלות מניפולטיבית ונכונות להשיג את שלו בדרכים שוליות, ואמירתו כי ביצע הסעות שוהים בלתי חוקיים לאורך תקופה למרות



שנעצר בהקשר דומה, התרשם שירות המבחן כי החרטה שמביע הנאשם אינה אותנטית ומקורה במחירים אותם הוא משלם בהליך המשפטי. נוכח החשש כי מצוקתו הכלכלית של הנאשם תביא להישנות המעשים, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון למעורבות נוספת בפלילים. עוד צוין כי בהעדר הרתעה, עלול הנאשם לפרש את ההליך כמסר מקל. התייחסות שירות המבחן לאפשרות ההימנעות מהרשעה הוצגה לעיל.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

5. העבירה בה חטא הנאשם הינה חמורה. האיסור על הסעת שוהים בלתי חוקיים נועד להגן על גבולות המדינה ועל הפררוגטיבה שלה לקבוע מי יכנס בשעריה. המציאות המורכבת בה אנו חיים חוזרת וממחישה את חשיבותו של הערך המוגן, למניעת סכנה לתושבי ישראל. זאת ועוד, המסיע או מנסה להסיע תושב זר מבטא בכך נכונות ערכית פסולה, לסכן את בני החברה האחרים בשל אינטרס אישי צר שלו וכשאנו יודעים האם האדם אותו הוא מסיע הוא עובד תמים, או מחבל הנמצא בדרכו לפיגוע דמים.

6. במקרה דנן מודגשת חומרת העבירה בנסיבות ביצועה. כך, ראשית, החלטת הנאשם לבצע את העבירה בשל רווח כספי. עוד לא מדובר באירוע מזדמן או מקרי, אלא בהגעה של הנאשם למקום מפגש ו"קבלת" השוהים הבלתי חוקיים מידי של אחר, בצורה מתוכננת. נתון נוסף, שלשיטתי יש בו להעצים בצורה ניכרת את הפסול שבמעשים, הינו בנכונות הנאשם להסיע את השוהים הבלתי חוקיים כשהם מחופשים לחרדים, במושב האחורי של מכוניתו. הנאשם עצמו אדם דתי המתגורר בעיר בעלת צביון חרדי. הוא נכון היה לטול חלק במהלך שכזה כדי להבטיח את הצלחת העבירה ובמטרה להטעות ולהכשיל את האמונים על אכיפת החוק. במידה רבה מתיישבת החלטתו זו עם התרשמותו של שירות המבחן ממנו, כמתואר לעיל. עוד כפי שצינה בצדק המאשימה, הרשעתו של הנאשם בעבירת ניסיון ולא בעבירה שהושלמה אינה תוצאה של חרטה או הפסקה של המעשים, אלא של כישלון: תפיסתו במחסום כשהוא מסיע את השוהים הבלתי חוקיים על אף ניסיונו האמור להכשיל את אנשי המשטרה. על רקע זה אני סבור, כי אין לייחס משקל ניכר לקולה לכך שהנאשם הורשע בניסיון, ולא בעבירה השלמה. אלמנט אחרון המעצים את חומרת המעשים עניינו בניסיון להכניס אנשים זרים מן השטחים, לתוככי מדינת ישראל, בשים לב לסיכון הביטחוני הכרוך בכך.

על רקע התופעה הפסולה והשכיחה של הסעת שוהים בלתי חוקיים, בולט אפוא המקרה דנן בחומרתו.

7. הענישה הנוהגת בעבירות ממין זה היא מגוונת, כנגזרת של נסיבות הביצוע. ועם זאת, כנגזרת של מגמת ההקפדה בענישה בגין הסעה, הלנה והעסקה של שוהים בלתי חוקיים עליה עמד בית המשפט העליון בע"פ 2789/13 **מדינת ישראל נ' חמדי** (4.8.13). כל ההחלטות הנזכרות במסמך זה פורסמו ב"נבו", הקו הדומיננטי בפסיקה נוהג לגזור עונשים ולקבוע מתחמי ענישה הנעים בין חודשי מאסר בודדים לריצוי בפועל או בעבודות שירות, ובין מספר דו-ספרתי של חודשים לריצוי בפועל. זאת, לצד ענישה ממונית וענישה הצופה פני עתיד, כשלעיתים משולב גם רכיב של פסילת רישיון. לדוגמאות ראו רע"פ 7726/13 **מסאסרה נ' מדינת ישראל** (8.1.14); עפ"ג (י-ם) 19255-06-14 **מדינת ישראל נ' רשק** (11.3.15). יצוין שהמקרה עסק בעבירה שבוצעה בנסיבות מחמירות) והפסיקה המובאת שם, בפס' 8; ע"פ (י-ם) 9825/05 **מדינת ישראל נ' עויסאת** (13.12.05); ת.פ. (י-ם) 57840-06-13 **מדינת ישראל נ' עליו** (10.2.14).



אין הדבר אומר כי לא קיימים חריגים, הנוגעים דרך כלל לנסיבות ביצוע קלות במיוחד (דוגמת הסעת קרוב משפחה ללא תמורה) בשילוב נסיבות אישיות ובהם נמנע בית המשפט מגזירת עונש מאסר. ראו למשל ת.פ. (י-ם) 23829-01-13 **מדינת ישראל נ' אחמד** (3.3.15); ת.פ. (רמלה) 37950-02-13 **מדינת ישראל נ' פינקלשטיין** (9.6.15)). אלא, שהמקרה דנן אינו מאפשר לצעוד בדרך זו. כפי שנקבע בהלכת **אבו סאלם** (רע"פ 3674/04 **אבו סאלם נ' מדינת ישראל**, פס' 14(12.2.06)), ככל שנסיבות הביצוע מתקרבות ל"גרעין הקשה" של העבירה שביצירת סיכון בטחוני לציבור, וכאשר ההסעה מתבצעת תמורת תשלום, ייטה בית המשפט להחמיר בענישה ולגזור עונשי מאסר מוחשיים. כך ארע במקרה דנן, דבר שלשיטתי מחייב לכלול בעונש ההולם רכיב של מאסר.

8. בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם ולעניין הקנס יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. הלה, כפי שהוצג לעיל, אינו שפיר וקיימת מצוקה נמשכת הנוגעת בין היתר לצורך במימון הטיפול הרפואי בביתו של הנאשם. מטעם זה והגם שהעבירה בוצעה ממניע כלכלי כך שככלל ראוי היה לגזור גם עונש ממוני, אינני סבור שראוי לגזור קנס, דבר שעלול למנוע שימוש בכספים לצורך טיפול רפואי ופרנסה דחוקה לטובת העברתם לקופת המדינה.

9. בהתחשב בכל אלה ובעקרון המנחה בענישה, הוא עקרון ההלימה, אני קובע כי מתחם העונש לעבירה הנדונה בנסיבות בה בוצעה נע בין שני חודשי מאסר לריצוי בפועל או בעבודות שירות, ובין חמישה עשר חודשי מאסר לריצוי בפועל. זאת, לצד ענישה הצופה פני עתיד והכוללת אפשרות למאסר מותנה ולפסילת רישיון בפועל ועל תנאי.

קביעת העונש בתוך המתחם

10. הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן יעלה את ההליך וחסכה זמן שיפוטי, והדבר יזקף לזכותו. כך גם פרק הזמן המשמעותי שחלף מאז בוצעה העבירה ועד היום, כאשר בתווך לא הורשע הנאשם בעבירות נוספות. לעניין זה אציין כי הצדדים מסרו שמתנהל הליך מקביל בעבירה דומה, אך לא הוצגה בפני החלטה להרשיע את הנאשם או לקבוע כי ביצע עבירה ועל כן לא אייחס כל משקל להליך זה.

גם הימשכות ההליך שבכותרת תספק משקל לקולה, הגם שלפחות חלקה נבע מבקשות דחיה של ההגנה מטעמים שונים ובהם הניסיון להציג חוות דעת לעניין עתירתה להימנע מהרשעה.

11. משקל נוסף ומשמעותי לקולה יינתן לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, שפורטו לעיל. הנאשם מתמודד עם אתגרים מורכבים וקשים, כשלפניו משימת קודש בהצללת בתו שהצלחתה המקווה מצריכה משאבים כלכליים ונפשיים ניכרים, וזאת לצד פרנסת משפחה ברוכת ילדים ותמיכה בה וברעייתו שאף בריאותה רעועה. מן המסמכים שהוצגו עולה מצוקה של ממש, כלכלית, נפשית ובריאותית. גזירת העונש נעשית, כידוע, לא רק בשים לב לעבירה אלא גם לעבריו ונסיבותיו. פן זה של הנסיבות מצדיק הקלה של ממש בענישה.

12. עוד מצאתי לייחס משקל להבעת החרטה של הנאשם. המשקל שיינתן לה יהיה מדוד היות שהתרשמתי, בדומה להתרשמותו של שירות המבחן, כי הנאשם אינו מכיר באופן מלא בפסול שבמעשה אותו ביצע ובחומרתו, וכי החרטה אותה הביע הוצגה בין היתר בשים לב למחירי ההליך ותוך התמקדות בקשייו האישיים.



13. לחובת הנאשם יישקל עברו הפלילי הכולל הרשעה בעבירת שוחד משנת 2007 אשר, כפי שהציגו הן המאשימה והן הנאשם, בוצעה על רקע חקירה בגין הסעת שוהה בלתי חוקי. עוד תישקל התרשמות שירות המבחן מן הנאשם כמי שאינו מפנים את חומרת מעשיו, בעל נטייה מניפולטיבית ונכון במצבים מסוימים לעבור על החוק כך שנשקף ממנו סיכון לציבור. גם לעניין זה יש לציין, מנגד, כי יכולתו של הנאשם להימנע ממעורבות בפלילים לאורך השנים שחלפו מאז בוצעה העבירה מפחיתה מאומדן הסיכון.

14. ועם זאת סבורני כי מאפייני אישיותו של הנאשם, לצד המצוקה הכלכלית הנמשכת שעלולה להובילו להתפתות לעבירות נוספות, מחייבים לעצב את העונש בין היתר במבט הצופה פני עתיד. הדבר מצריך הן ענישה מותנית והן ענישה משמעותית ומרתיעה, אשר תמחיש לנאשם את חומרת המעשים שביצע ותספק משקל-נגד לשיקולים שהוצגו לעיל. בכלל זה נתתי דעתי לחשש, שהוצג בין היתר בתסקיר שירות המבחן, כי עונש מקל יפורש בידי הנאשם כמסר סלחני ויגביר הסיכון לעבריינות בעתיד.

15. מסיבות אלה אני יכול לאמץ את עתירת ההגנה ולהימנע מהשתת עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות. לא רק שענישה מעין זו אינה מצויה במתחם העונש ההולם לעבירה בדגש על נסיבות ביצועה כמפורט לעיל, אלא שבנתוני הנאשם היא עלולה להוסיף ולחטוא לשיקולי ההרתעה וההגנה על הציבור. השיקולים לקולה בדגש על נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם וחלוף הזמן מצדיקים לשיטתי להימנע מהכבדת יתר, ועל כן ימוקם העונש בהתקרב לרף התחתון של המתחם, אך הקלה נוספת אינה הולמת ועלולה לגבות מחיר בעתיד. בקובעי זאת אני מודע לכך שבתקופת עבודות השירות לא יוכל הנאשם להשתכר, דבר שיש בו הכבדה נוכח מצבו הכלכלי, אך מהסיבות שפרטתי לעיל אינני סבור כי יש בשיקול זה כדי לאיין את הצורך בעונש זה.

16. לעיל נימקתי מדוע לא אחייב את הנאשם בתשלום קנס. מסיבה דומה ונוכח טענתו כי רישיון הנהיגה נחוץ לו בין היתר כדי להסיע את בתו לטיפולים, אני מוצא שלא לפסול את רישיונו.

17. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 80 ימי מאסר, שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 26.5.15. על הנאשם להתייצב לריצוי העונש במקום ובשעה שנקבעו שם.

ב. שלושה חודשי מאסר, אותם ירצה הנאשם אם ישוב ויעבור על העבירה בה הורשע בתוך שלוש שנים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי, בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' תשרי תשע"ו, 16 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.